

Interview dr. Jeannette Hofman-Züter – Projectmanager Safety Culture Ladder

HET INTERNATIONALE SUCCES VAN VEILIGHEIDSBEWUSTZIJN

Jeannette Hofman-Züter is sinds september 2019 de nieuwe projectmanager voor de Safety Culture Ladder, het certificatieschema voor het toetsen van veiligheidscultuur bij bedrijven. Jeannette werkt al sinds 2001 voor NEN. Ze begon als consultant en is door de jaren heen doorgewoerd naar de rol van clustermanager Energy en sinds kort tevens projectmanager Safety Culture Ladder (SCL). We gingen in gesprek met haar over veiligheid in bepaalde sectoren en hoe de Safety Culture Ladder zich binnen een paar jaar tot internationaal certificaat heeft kunnen ontwikkelen.

Wat is voor jou de essentie van de Safety Culture Ladder (SCL)?

Wat de SCL in mijn optiek zo interessant maakt is dat het kijkt naar diepe, bijna verborgen lagen in een organisatie: die van bedrijfscultuur, en dan met name op het gebied van veilig werken. Die laag is ontzettend belangrijk in de effectiviteit van veiligheidsmaatregelen. In hoeverre houdt men zich hieraan en is veiligheid bespreekbaar? In hoeverre zit veiligheidsbewustzijn in het DNA van mensen? In bedrijven waar tijd kostbaar is en er (zware) ongevallen kunnen optreden, maakt iemands gedrag het verschil in het voorkomen van ongelukken. Het feit dat dit nu via de SCL in kaart gebracht kan worden vind ik een enorm interessant gegeven.

Waarin onderscheidt de Safety Culture Ladder zich van andere veiligheidscertificaten in de sector?

Een wezenlijk verschil van de SCL ten opzichte van traditionele systeemaudits is dat de SCL alleen cultuur audit, en dus alleen kijkt naar houding en gedrag. Dit gebeurt door middel van interviews en observaties. Waar andere schema's zich met name richten op protocollen en werkwijzen, wat overigens een hele belangrijke basis is, kijkt de SCL alleen naar in hoeverre mensen zich er ook naar gedragen.

Wat is, denk je, de reden voor het succes van de SCL?

Ik denk dat de SCL echt een volgende stap is in veilig werken. Veel grote bedrijven hebben al bepaalde veiligheidscertificaten op orde en kijken nu naar de volgende stap: de omslag in cultuur, ook wel houding en gedrag genoemd. Dan is de SCL de meest voor de hand liggende optie. Want de menselijke factor, met andere woorden houding en gedrag, speelt een enorme rol als het

om het omzetten van veiligheidsbeleid gaat. Op de juiste manier de juiste beslissing nemen doet alleen iemand bij wie veiligheid echt in het DNA zit.

De SCL houdt bedrijven een oprechte spiegel voor waar ze nu staan en waar ze aan kunnen werken. Ook bedrijven die nog niet veel aandacht hebben besteed aan veilig werken hebben baat bij de SCL. De SCL is daarnaast niet alleen breed toepasbaar binnen de organisatie, van werkplaats tot aan directie, maar tevens sector overstijgend. In principe kan de SCL overal worden toegepast, ongeacht type en grootte van het bedrijf en sector. We zien dat de sectoren Bouw en Energie de SCL omarmen, dankzij een aantal vooruitstrevende organisaties zoals ProRail, TenneT en de bouwsector via de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB) door middel van de VIA. Ik zie echter ook veel potentie in andere sectoren waar fysieke veiligheid een grote rol speelt. Denk daarbij aan bijvoorbeeld de Chemie en Industrie sector.

Hoe kan het dat de Safety Culture Ladder in zo'n korte tijd internationaal groeit?

Zoals eerder genoemd is er een aantal grote bedrijven die de SCL hebben omarmd en deze ook als drijfveer gebruiken voor hun volledige productieketen, ook in het buitenland. Daar waar met leveranciers wordt gewerkt, verwachten deze bedrijven ook van hen dat ze voldoen aan een bepaald niveau van veiligheidsbewustzijn. Aan de ene kant om de risico's op de werkvloer te beperken: als eigen collega's wel allen bewust veilig werken, maar de ingehuurde aannemer niet, dan levert dit nog steeds levensgevaarlijke situaties op. Daarnaast vinden bedrijven met een hoog veiligheidsbewustzijn juist alle aspecten van hun bedrijfsvoering belangrijk, en dus ook de werkwijze van externe

partijen. En omdat de SCL een ketenaanpak kent wordt er ook in internationale samenwerkingen over gesproken en worden goede ervaringen doorgegeven.

Hoe zie jij de toekomst van de Safety Culture Ladder?

Ik vind het indrukwekkend hoe sommige bedrijven binnen hun eigen sector een voorbeeldrol weten te vervullen. Als ware pioniers durven ze veiligheid boven al het andere te plaatsen. Dit vind ik een zeer positieve ontwikkeling. En dit zal ook dagelijks voor hen een uitdaging zijn, zeker wanneer tijd en budget druk uit oefenen op een project. Toch denk ik dat veiligheidsbewustzijn binnen een organisatie zich te allen tijde terug verdient. In de eerste plaats natuurlijk wanneer daardoor ernstige ongevallen

voorkomen worden en de veiligheid van medewerkers geborgd wordt. In de tweede plaats zal bewust veilig werken een positief effect hebben op medewerkers en hun loyaliteit. Zij voelen zich gezien en waardevol en niet slechts een bedrijfsmiddel om tegen zo laag mogelijke kosten zo snel mogelijk de klus te klaren. Juist dat soort cultuur komt aan het licht dankzij de SCL. Het brengt bewustzijn in alle lagen van de organisatie. Doordat de SCL alle lagen van de organisatie benadert brengt dit bedrijfsbreed de veiligheidscultuur aan het licht en maakt verbeteringen mogelijk.

Veiligheidsbewustzijn houdt niet op bij persoonlijke fysieke veiligheid. De SCL is voortdurend in ontwikkeling en ik kan me zo voorstellen dat de SCL op een gegeven moment ook andere aspecten van veiligheid gaat benaderen, zoals gezondheidsrisico's en digitale veiligheid.

In het komende jaar zullen wij in Nederland vooral de Governance Code Veiligheid in de Bouw ondersteunen. Ook internationaal breidt de SCL zich verder uit. Naast Duitsland, zal de SCL worden toegepast in België, Frankrijk, Zwitserland, Groot-Brittannië en Scandinavië. Een klus waar ik persoonlijk erg naar uitkijk. Ik zie het als een uitdaging om deze groei in goede banen te leiden en de kwaliteit van ons certificatieschema te borgen. ■

dr. Jeannette Hofman-Züter
Projectmanager Safety Culture Ladder